

Bài thứ 114

(Giảng ngày 21 tháng 10 năm 1999 tại Tịnh Tông Học Hội Singapore, file thứ 115, số hồ sơ: 19-012-0115)

Thưa quý vị đồng học, cùng tất cả mọi người.

Xin mời xem đến đoạn thứ 52 trong Cảm ứng thiên: **“Lãng cô bức quả.”** (nghĩa là: Lấn hiếp con cô, bức hại bà góa) Và đoạn thứ 53: **“Khí pháp thụ lộ.”** (nghĩa là: Vất bỏ pháp luật, nhận của hối lộ.)

Trong thế gian, đau khổ nhất không ai hơn những người cô độc góa bụa. Các bậc thánh hiền xưa dạy ta đối với những người này phải đặc biệt thương xót, đặc biệt quan tâm giúp đỡ. Trong Phật pháp nói về ruộng phước, những người này chính là ruộng bi mẫn nằm trong ruộng phước.

Chúng ta nhìn thấy chúng sinh trong lúc gặp khổ nạn, cần phải suy ngẫm rằng, trong quá khứ ta cũng từng trải qua tai nạn khổ đau như vậy, rồi trong tương lai những hoàn cảnh tai nạn như vậy nhất định cũng sẽ đến với ta rất nhiều, chỉ cần không thoát ra khỏi luân hồi thì khẳng định là không thể nào né tránh. Chúng ta làm sao hiểu được như vậy? Đó là từ nơi lý nhân quả quan sát mà biết.

Sách Liễu Phàm tứ huấn, quý vị đọc qua rất nhiều lần, [trong đó] nói rằng: *“Nhất ẩm nhất trác mạc phi tiền định.”* (nghĩa là: Mỗi một miếng cơm ngậm nước đều đã định trước.) Là ai định trước vậy? Chính là do những nghiệp nhân bản thân ta đã tạo ra quyết định. Cho nên, như vậy là hết sức công bằng. Không phải Thượng đế định trước, không phải Diêm vương định trước, cũng không phải Phật, Bồ Tát định trước. Chính là do ta tự làm ra, tự làm tự chịu, chúng ta phải hiểu thật sáng tỏ ý nghĩa này.

Khi gặp những người đang chịu khổ nạn, chúng ta biết rõ rằng người ấy trong quá khứ nhất định đã tạo tác những nghiệp nhân [dẫn đến khổ nạn] như vậy. Trong lúc tạo tác nghiệp nhân như vậy họ hoàn toàn

không biết. Chúng ta ngày nay may mắn gặp được Phật pháp, có thể tiếp nhận một phần giáo huấn răn dạy của thánh hiền, nên chúng ta mới hiểu biết được rõ ràng. Hiểu biết rõ ràng rồi, đối với những chúng sinh gặp khổ nạn nhất định phải hỗ trợ giúp đỡ họ, phải cứu độ họ, phải quan tâm đến họ, sao lại có thể lấn áp hiếp đáp họ? Sao có thể bức bách họ? Lấn áp bức bách những người như vậy, tội nghiệp tạo ra nặng nề hơn gấp nhiều lần so với lấn áp bức bách những người bình thường, quả báo thật không dám nghĩ đến.

Chúng tôi đến thăm các bạn Cơ Đốc giáo, tham quan những cơ cấu từ thiện, phúc lợi xã hội của họ thiết lập, chúng tôi thấy những viện dưỡng lão, thấy họ quan tâm rất nhiều đến những người già từ 60 tuổi trở lên, quan tâm đến trẻ mồ côi, công đức ấy thật hết sức lớn lao. Theo Phật pháp mà nói, nếu vương chấp nơi hình tướng thì sự nghiệp từ thiện như thế có phước báo trong ba cõi. Nếu thực sự là hình tướng tu thiện thì những việc làm của họ là vô lượng công đức. Công đức so với phước đức có khác biệt, dụng tâm không giống nhau. Về mặt thực hiện công việc, họ có kinh nghiệm vô cùng phong phú, có nhiều chỗ rất đáng để chúng ta học tập. Chúng tôi đến thăm họ một lần cũng như tham dự một khóa học.

Hôm qua, đức Giám mục của giáo hội Cơ Đốc có cùng Lý cư sĩ trò chuyện, những điều hết sức quan trọng thiết yếu. Giám mục là địa vị cao nhất trong Giáo hội của họ. Bên dưới đức Giám mục có Hội trưởng, có Mục sư, tổ chức của họ phân ra từng cấp rất rõ ràng, minh bạch. Đó là trọng tâm cuộc thăm viếng của chúng tôi, là chương trình học tập của chúng tôi. Chúng tôi có thể quay nhìn lại, lắng nghe lại, với các vị đồng học vừa mới vào đạo có thể quan sát, thật là một giáo trình rất tốt. Chúng ta đến tham quan ở mỗi một địa phương đều xem là một khóa học, đều có thể học tập, chọn lấy những điều hay tốt của người, loại bỏ những chỗ yếu kém khiếm khuyết. Như vậy chúng ta mới có tiến bộ.

Phật dạy chúng ta phải “tinh tấn”, tinh tấn từ đâu mà có? Tinh tấn từ những nơi ~~[học tập]~~ (ok) như thế mà có. Trong kinh Hoa Nghiêm

chúng ta thấy Đồng tử Thiện Tài 53 lần tham học, cùng các vị thiện tri thức bên hỏi bên đáp, ghi chép lại mà thành kinh điển. Hiện nay nhờ vào khoa học kỹ thuật, không cần phải ghi chép. Chúng ta có thể ghi lại, âm thanh cũng ghi lại, hình ảnh cũng ghi lại, đó là những giáo trình hay nhất. Tại địa phương ấy, chúng ta phải học lấy mười năm kinh nghiệm của họ. Người xưa có nói: “Một lần được nghe giảng giải hơn cả mười năm đọc sách.” Chúng ta dùng nguyên lý, nguyên tắc [học tập] của người xưa, dùng phương pháp, cách thức của hiện nay. Sự kết hợp như thế là khế cơ, khế lý. Phương pháp, cách thức của thời xưa, ngày nay không nên dùng, nhưng nguyên lý, nguyên tắc cần tuân thủ, đó là khế lý. Những phương pháp, cách thức của người hiện đại, chúng ta phải học theo, đó là khế cơ.

Chỗ này xin đặc biệt cảnh tỉnh nhắc nhở quý vị đồng tu, không cần chúng ta phải chính thức theo các tôn giáo khác, người biết học hỏi thì như Đồng tử Thiện Tài, bất cứ lúc nào, bất kỳ ở đâu, đối với hết thầy người, hết thầy sự vật sự việc, đều là bài học, đều là chỗ Bồ Tát học hỏi được.

Cơ Đốc giáo không giống như chúng ta, người cùng tôn giáo chúng ta gọi là đồng học, gọi là liên hữu, họ không phải như vậy. Họ gọi nhau là anh chị em. So với chúng ta gọi nhau là đồng tham, đồng học cũng cùng một ý nghĩa.

Họ cùng tôi trò chuyện rất nhiều, tôi cũng đem lòng thành khẩn trao đổi với họ. Tôi nói rằng, họ quan tâm đến những người già, như vậy là đã hết lòng hết sức, chúng tôi nhìn thấy hết sức cảm động, hết sức kính phục, thế nhưng sự nghiệp của tôn giáo không thể chỉ giới hạn quan tâm đến đời sống tinh thần, vật chất mà thôi, như vậy chưa đủ. Sự nghiệp từ thiện của người đời thì như vậy có thể được rồi, nhưng chúng ta cần phải giúp đỡ, hỗ trợ họ được thực sự lên đến thiên đường. Những người Cơ Đốc giáo [cầu mong] lên thiên đường, nếu quý vị không giúp đỡ, hỗ trợ cho những người già này được lên thiên đường thì quý vị chưa làm tròn chức phận, quý vị có lỗi với Thượng đế.

Cho nên, tôi nhắc nhở họ đối với những người già này cần đặc biệt lưu ý đến cơ hội giáo dục. Chúng ta ở chỗ của họ thì phải có sự thuận theo, chúng ta không thể dạy những người già ấy niệm Phật, cầu sinh thế giới Cực Lạc. Như vậy không thể được. Như vậy là phá hoại đạo tràng của họ. Đạo này không hủy báng đạo khác, người tu hành chỉ khen ngợi [điều tốt], quyết định không hủy báng [người khác]. (25,39)

Quý vị muốn được lên thiên đường thì phải giúp đỡ, hỗ trợ những người già này được lên thiên đường. Nhất định phải tạo cơ hội giáo dục cho những người già này, phải khuyến bảo, dẫn dắt họ sinh khởi lòng tin, tăng trưởng lòng tin. Vì những người già mà khai thị thì thời gian phải ngắn, không được có một lời nào thừa thãi. Họ hỏi tôi [về thời gian khai thị], tôi bảo họ tốt nhất là không quá mười phút. Mỗi ngày ít nhất có ba đến năm lần khai thị, mỗi lần không quá mười phút. Người già được nghe như vậy thì rất hoan hỷ. Nói dài quá, họ không thích, họ cho rằng quý vị lảm lời, họ cũng không đủ tinh thần để tiếp nhận, chỉ từ năm đến mười phút thôi là lý tưởng nhất.

Giúp đỡ người già vận động, chúng tôi đã thấy. Cho họ xem các tiết mục ưa thích trên tivi, chúng ta phải thay họ chọn lựa, họ không có sự chú ý đến việc này. Như có lần tôi đến thăm một viện dưỡng lão của Thiên Chúa giáo. Ông Viện trưởng hết sức khiêm tốn, có đến thưa hỏi tôi. Tôi bảo ông ấy:

- Đời sống vật chất thì quý vị quan tâm chăm sóc như vậy hết sức chu đáo rồi, quả thật đúng là Thiên Chúa giáo có lòng thương yêu, nhưng đời sống tinh thần thì còn thiếu thốn.

Ông Viện trưởng nói:

- Chúng tôi cũng đã có lo việc này, thường mời các em học sinh trẻ tuổi, những ca sĩ trẻ đến đây ca hát phục vụ. Nhưng các em nói họ không thích nghe.

Tôi nói:

- Tôi cũng không thích nghe như vậy. Hiện tại những người trẻ tuổi hát hò nhảy múa là ồn ào.

Tôi nói:

- Quý vị phải hiểu rõ, những người già này là ở độ tuổi nào rồi? Quý vị phải tìm những bài ca từ nửa thế kỷ trước thì họ mới ưa thích, họ mới nhớ lại [tuổi trẻ]. Không thể dùng những bài ca mới, bài ca mới thì những người già này nhất định không thể tiếp nhận. Cho nên, nhất định phải nghĩ đến việc họ là người của thời đại nào, chúng ta phải cung cấp cho họ những thú vui như thế nào? Nếu chúng ta không tự biết được thì có thể hỏi họ, nhờ họ nói ra cho biết: “Các vị thích nghe những gì? Thích xem những gì?” Họ sẽ nói ra cho ta biết. Chúng ta y theo sở thích của họ mà thu thập những thứ như vậy, mang đến giúp đỡ, hỗ trợ cho họ, họ sẽ vui mừng hoan hỷ. Quý vị không hiểu được tâm tình của người già, cho nên việc quý vị làm chẳng những không giúp được họ, ngược lại còn khiến cho họ lúc nghe, lúc xem càng phải khổ sở.

Những người Thiên Chúa giáo lúc bấy giờ mới hiểu rõ được vấn đề. Tôi bảo họ:

- Quý vị nên tìm những vở kịch Triều Châu xưa, trong số những người già này có rất nhiều người Triều Châu, họ sẽ thích xem.

Cho nên, nhất định không thể dùng những thứ của người phương Tây, đối với những người già này hoàn toàn xa lạ không thích hợp. Lúc đó, tôi nói tôi có [băng hình] “Tể công truyện” quên mang theo, hẳn sẽ rất được hoan nghênh, hiện chúng tôi đang có rất nhiều.

Cho nên đi khắp nơi xem xét, chú ý quan sát kỹ, học tập theo. Lý cư sĩ cũng vừa tiết lộ một tin tức là chúng ta sắp xây dựng thôn Đa nguyên văn hóa. Quý vị xem, người ta hỏi chúng tôi, các tôn giáo khác đều có làm từ thiện phúc lợi xã hội, quan tâm chăm sóc người già, quan tâm những người bệnh khổ, những trẻ mồ côi, rất nhiều như vậy. Họ hỏi:

- Phật giáo của các ông có làm những việc này hay không?”

Nếu như hỏi quý vị ở đây, quý vị sẽ đáp thế nào? Lý cư sĩ đáp rất hay:

- Thật ra thì mỗi một ngôi chùa trong Phật giáo của chúng tôi đều là một viện dưỡng lão, mỗi một ngôi chùa đều là một nơi làm từ thiện, phúc lợi xã hội, so với quý vị cũng không kém phần thù thắng.

Người già ở các chùa của chúng ta rất tự do, cứ đến đạo tràng Cư Sĩ Lâm mà xem, đích thực là như vậy. Quý vị xem, mỗi ngày có bao nhiêu là người già đến đó. Họ trò chuyện với nhau, họ đến đó làm công quả, đến đó rửa rau, sinh hoạt hết sức vui vẻ, phục vụ cung cấp bữa ăn cho nhiều người đến thế, đó là tu phúc. Ở trong nhà bếp làm công quả, đó là tu phúc.

Các bậc tổ sư cũng không ngoại lệ. Đại sư Lục tổ Huệ Năng năm xưa theo ngài Hoàng Mai trong tám tháng ở nơi nhà bếp giã gạo bửa củi, làm những việc thô thiển nặng nhọc như vậy, tổ sư cũng vậy. Quý vị xem trong truyện ký còn ghi chép lại, chùa Quốc Thanh ở núi Thiên Thai có hai vị Hàn Sơn, Thập Đắc làm tạp dịch trong nhà bếp. Hòa thượng Phong Can cũng làm những công việc không khác Đại sư Lục tổ Huệ Năng, cũng giã gạo, xay lúa. Về sau người ta mới biết được rằng, Hòa thượng Phong Can là Phật A-di-đà hóa thân, hai vị Hàn Sơn, Thập Đắc là Bồ Tát Văn Thù, Bồ Tát Phổ Hiền. Phật, Bồ Tát ở trong nhà bếp tu phúc, cung cấp thức ăn cho đại chúng. Chúng ta thấy những việc như vậy thì không muốn làm, Phật Bồ Tát làm.

Cho nên, chúng ta quan tâm đến người già so với [các tôn giáo khác] quan tâm đến người già cách thức không giống nhau. [Người già của chúng ta] vừa nhặt rau vừa niệm Phật A-di-đà. Niệm Phật A-di-đà như vậy thì phải bỏ việc niệm lần chuỗi. Nhặt một cọng rau, niệm A-di-đà Phật, rửa một nắm rau, lại niệm A-di-đà Phật. Quý vị xem đó, thật không giống như các tôn giáo khác. Chúng ta xem, ở đạo tràng Cư Sĩ Lâm, lầu một cũng có trang bị màn hình tivi, mở băng giảng kinh, cùng lúc vừa nghe kinh, niệm Phật vừa làm công việc. Lại có những bạn đồng học tuổi già, mỗi ngày tụ tập chuyện trò, so với cách làm phúc lợi sự

nghiệp chăm sóc người già của các tôn giáo khác, chúng ta quả thật có sự đặc sắc của riêng mình.

Chúng ta cũng hoan nghênh họ đến đây thăm viếng, đến đây xem đời sống những người già của chúng ta. Cho nên tôi lại nghĩ đến một việc, tôi nói với Hội trưởng, chúng ta nên đặc biệt làm một đĩa phim DVD ghi lại những sinh hoạt của người già, những sinh hoạt của các em nhỏ hiện nay trong vườn Canh Tâm (nghĩa là: cày xới đất tâm), mang tặng cho các tôn giáo khác để họ xem cho biết. Các tôn giáo khác bình thường không tiếp xúc với chúng ta, không qua lại, không biết được chúng ta làm những gì, chỉ toàn là tưởng tượng, đại khái [cho rằng chỉ có việc] đốt hương cúng bái, không biết được nội dung tu tập của chúng ta. Chúng ta đến thăm viếng họ, chúng ta thấy được [cách tu tập của] họ rồi, nhưng họ chưa thấy được [cách tu tập của] chúng ta, cần giao lưu qua lại với nhau, quan sát lẫn nhau.

Đối với những người góa bụa, cô độc, cần phải đặc biệt thương xót, đặc biệt quan tâm chăm sóc. Không chỉ quan tâm chăm sóc, còn phải dạy bảo họ. Nho giáo với Phật giáo đều dạy bảo chúng ta. Nhà Nho dạy bảo là để “tác chi quân, tác chi thân, tác chi sư” (nghĩa là: làm vua [dẫn dắt] dân, làm cha mẹ [nuôi dưỡng] dân, làm thầy [dạy bảo] dân), mục đích giáo dục rõ ràng như vậy. Nhà Phật dạy những gì? Những điều Phật dạy cũng là như vậy, rải rác trong rất nhiều kinh luận.

Quan niệm thù thắng nhất, vĩ đại nhất của nhà Phật là “hết thảy chúng sinh cùng một tánh thể”. Quan niệm này thật vĩ đại, hết thảy chúng sinh trong các pháp giới cùng tận hư không đều cùng một tâm thức, cùng một tự tính, cùng một pháp thân. Nếu như chúng ta không thể từ chỗ này nhận biết được thì không phải là chân chính học Phật. Kinh Hoa Nghiêm có nêu điều kiện, người chân chính học Phật, nếu vẫn còn có vọng tưởng như “Phật này thù thắng, Phật kia kém hơn một chút, Phật này lớn, Phật kia nhỏ”, như vậy là phàm phu, vĩnh viễn không thể giác ngộ, như vậy là cánh cửa giác ngộ của quý vị đã khép kín rồi. Điều này chúng ta phải hiểu rõ.

Phật pháp là pháp bình đẳng. Trong kinh Vô Lượng Thọ, đức Thế Tôn tán thán Phật A-di-đà là “**quang trung cực tôn, Phật trung chi vương**” (nghĩa là: hào quang tôn quý nhất, bậc nhất trong chư Phật), phải hiểu rằng đó là phương tiện mà nói ra, chư Phật Như Lai thực sự đều bình đẳng như nhau. Vì sao nói ra như vậy? Vì muốn khích lệ chúng ta nương dựa theo đức Phật A-di-đà, được “đời nghiệp vãng sinh” (nghĩa là: vãng sinh mang theo nghiệp), thì một đời này mới có thể được cứu độ. Nếu như không thân cận đức Phật A-di-đà, không cầu sinh thế giới Tây phương Cực Lạc, dù tu học bất kỳ pháp môn nào khác cũng đều phải dứt trừ phiền não, dứt mê hoặc, chứng chân thật, việc này rất khó khăn, chỉ sợ trong thế gian này của chúng ta không một ai có thể làm nổi. Vì thế, chư Phật Như Lai mới phải khó nhọc tìm lời phương tiện, đại từ đại bi. Chúng ta phải hiểu rõ như vậy.

Cho nên, vãng sinh không khó, nhưng muốn nâng cao phẩm vị thật không dễ dàng. Nếu quý vị có sự nhận biết chính xác, biết được Phật pháp là pháp bình đẳng, thì đối với việc nâng cao phẩm vị vãng sinh sẽ được dễ dàng. Nếu vẫn còn [thấy có] khác biệt, vẫn còn đẳng cấp thì không cách gì có thể hướng thượng nâng cao.

Hôm nay thời gian đã hết, chúng ta giảng đến đây thôi.